

HƯỚNG DẪN HOẠT ĐỘNG CHUYÊN MÔN
MÔN GDCD (lớp 12), MÔN GIÁO DỤC KINH TẾ VÀ PHÁP LUẬT (lớp 10, 11)
NĂM HỌC 2023 – 2024

Để triển khai Nhiệm vụ năm học 2023- 2024, Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội hướng dẫn hoạt động chuyên môn - môn GDCD, môn Giáo dục Kinh tế và Pháp luật cấp THPT, nội dung như sau:

1. Xây dựng kế hoạch giáo dục nhà trường, xây dựng kế hoạch dạy học và giáo dục của tổ chuyên môn, kế hoạch bài dạy (giáo án) của giáo viên

- Các nhà trường xây dựng và thực hiện kế hoạch giáo dục môn GDCD (lớp 12), môn GDKT và PL (lớp 10, 11) phù hợp với điều kiện về đội ngũ giáo viên, cơ sở vật chất, thiết bị dạy học của nhà trường, đáp ứng yêu cầu đổi mới chương trình GDPT 2018; thực hiện linh hoạt hướng dẫn của Bộ GDĐT theo **Công văn số 4612/BGDĐT-GDTrH** ngày 03/10/2017 về việc hướng dẫn thực hiện Chương trình GDPT hiện hành theo định hướng phát triển năng lực và phẩm chất học sinh từ năm học 2017-2018; **Công văn số 5512/BGDĐT-GDTrH** ngày 18/12/2020 và **Công văn số 4659/SGDDĐT-GDPT** ngày 31/12/2020 của Sở GDĐT về việc xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch giáo dục của nhà trường (*Phụ lục kèm theo các Công văn này được sử dụng để tham khảo*); **Công văn số 1496/BGDĐT-GDTrH** ngày 19/4/2022 về việc triển khai thực hiện chương trình giáo dục trung học năm học 2022-2023 (điều chỉnh theo Thông tư số 13/2022/TT-BGDĐT ngày 03/8/2022); **Công văn số 3899/BGDĐT-GDTrH** ngày 03/8/2023 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục trung học năm học 2023-2024; **Công văn số 3238/SGDDĐT-GDTrH** ngày 07/9/2023 của Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội về việc hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục cấp trung học phổ thông năm học 2023-2024.

- Các nhà trường tiếp tục tự chủ trong việc xây dựng và thực hiện kế hoạch giáo dục của nhà trường; trong đó các hoạt động giáo dục được tổ chức thực hiện linh hoạt trong và ngoài giờ lên lớp, trong và ngoài khuôn viên nhà trường. Kế hoạch giáo dục của nhà trường được Hội đồng trường phê duyệt theo quy định. Các hoạt động chỉ đạo, kiểm tra, thanh tra của Sở Giáo dục và Đào tạo sẽ dựa trên kế hoạch giáo dục của nhà trường.

- Giao quyền chủ động cho các nhà trường xây dựng và thực hiện kế hoạch giáo dục môn GDCD (lớp 12), môn GDKT và PL (lớp 10, 11) theo định hướng phát triển năng lực học sinh theo khung thời gian quy định; Thực hiện hiệu quả các phương pháp dạy học tích cực nhằm phát triển phẩm chất, năng lực học sinh và tổ chức kiểm tra, đánh giá, bảo đảm hoàn thành chương trình năm học.

- Kế hoạch dạy học môn GDCD (lớp 12), môn GDKT và PL (lớp 10, 11) phải được trao đổi, thống nhất trong tổ/nhóm chuyên môn, được phê duyệt theo quy định trước khi thực hiện.

1.1. Đối với lớp 12 thực hiện theo Chương trình GDPT 2006

- Xây dựng kế hoạch giáo dục của nhà trường phù hợp với tình hình địa phương; Tiếp tục thực hiện dạy học theo hướng dẫn tại **Công văn số 3280/BGDĐT-GDTrH** ngày 27/8/2020 của Bộ GDĐT, **Công văn số 2786/SGDDT-GDPT** ngày 03/9/2020 của Sở GDĐT về việc hướng dẫn điều chỉnh nội dung dạy học cấp trung học;

- Việc điều chỉnh thời lượng, trình tự của một số bài học được sắp xếp liên nhau không làm ảnh hưởng tới chỉnh thể cấu trúc chung, không gây khó khăn cho việc thực hiện. Tập trung hướng dẫn học sinh đạt kết quả cần đạt ghi ở đầu mỗi bài học để đảm bảo sau giờ học, học sinh nắm được kiến thức cơ bản nhất.

1.2. Đối với lớp 10, 11 thực hiện theo Chương trình GDPT 2018

- Thực hiện theo Chương trình GDPT 2018 ban hành kèm theo [Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT](#) ngày 26/12/2018 của Bộ trưởng Bộ GDĐT; các trường THPT xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch giáo dục của nhà trường theo **Công văn số 5512/BGDĐT-GDTrH** ngày 18/12/2020 của Bộ GDĐT, **Công văn số 4659/SGDDT-GDPT** ngày 31/12/2020 của Sở GDĐT về việc xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch giáo dục của nhà trường (*Các phụ lục kèm theo các Công văn này được sử dụng để tham khảo*); **Công văn số 3899/BGDĐT-GDTrH** ngày **03/8/2023** về việc hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục trung học năm học 2023-2024.

- Chương trình GDPT 2018 được xây dựng theo hướng mở, trong đó quy định tổng số tiết trong một năm học cho mỗi môn học, hoạt động giáo dục. Nhà trường chủ động bố trí thời gian triển khai kế hoạch giáo dục các môn học và hoạt động giáo dục trong năm học bảo đảm tính khoa học, sư phạm, không gây áp lực đối với học sinh; lưu ý việc tổ chức triển khai kế hoạch giáo dục một số môn học, hoạt động giáo dục sau:

*** Xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch giáo dục của nhà trường:**

- *Xây dựng Kế hoạch thời gian thực hiện chương trình*

Căn cứ vào kế hoạch thời gian năm học do UBND tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương quyết định và hướng dẫn nhiệm vụ giáo dục trung học hằng năm của Sở GDĐT, Hiệu trưởng tổ chức xây dựng và ban hành kế hoạch thời gian thực hiện chương trình của từng môn học bắt buộc, môn học tự chọn, môn học lựa chọn, chuyên đề học tập lựa chọn, hoạt động giáo dục bắt buộc, nội dung giáo dục địa phương, bảo đảm tổng số tiết/năm học quy định trong chương trình. Chương trình mỗi môn học ở mỗi khối lớp được bố trí phù hợp trong cả năm học. Các nhà trường chủ động bố trí thời gian thực hiện chương trình bảo đảm tính khoa học, sư phạm, không gây áp lực đối với học sinh (không bắt buộc phải dạy môn học ở tất cả các tuần, không bắt buộc phải chia đều số tiết/tuần để sử dụng hiệu quả cơ sở vật chất và đội ngũ giáo viên, nhân

viên của nhà trường).

- *Xây dựng Kế hoạch giáo dục của tổ chuyên môn*

Căn cứ vào kế hoạch thời gian thực hiện chương trình các môn học đã được Hiệu trưởng quyết định, các tổ chuyên môn xây dựng Kế hoạch giáo dục của tổ chuyên môn, bao gồm:

+ Kế hoạch dạy học các môn học (tham khảo theo khung Kế hoạch dạy học môn học tại Phụ lục I – công văn 5512)

+ Kế hoạch tổ chức các hoạt động giáo dục (tham khảo theo khung Kế hoạch tổ chức các hoạt động giáo dục tại Phụ lục II – công văn 5512).

Đối với việc tổ chức các hoạt động giáo dục, đơn vị được giao chủ trì hoạt động nào xây dựng kế hoạch cụ thể để tổ chức hoạt động đó, bao gồm các thành phần cơ bản sau: mục đích, yêu cầu; nội dung, hình thức và chương trình tổ chức hoạt động; tiêu chí đánh giá kết quả hoạt động đối với các đối tượng tham gia; thời gian và địa điểm tổ chức; nguồn lực được huy động để tổ chức thực hiện.

- *Xây dựng Kế hoạch giáo dục của giáo viên và Kế hoạch bài dạy (giáo án)*

Căn cứ vào Kế hoạch dạy học các môn học của tổ chuyên môn, giáo viên được phân công dạy học môn học ở các khối lớp xây dựng Kế hoạch giáo dục của giáo viên trong năm học (tham khảo theo khung Kế hoạch giáo dục của giáo viên tại Phụ lục III); trên cơ sở đó xây dựng các Kế hoạch bài dạy (giáo án) để tổ chức dạy học (tham khảo theo khung Kế hoạch bài dạy tại Phụ lục IV).

+ Xây dựng kế hoạch bài dạy (giáo án) của giáo viên bảo đảm các yêu cầu về: *Mục tiêu (kiến thức, năng lực, phẩm chất); Thiết bị dạy học và học liệu; Tiến trình dạy học.*

+ Tiến trình dạy học mỗi bài học được xây dựng thành 04 hoạt động học gồm: *Mở đầu, Hình thành kiến thức mới, Luyện tập, Vận dụng.* Mỗi hoạt động học bao gồm: *Mục tiêu, nội dung, sản phẩm, tổ chức thực hiện.*

Lưu ý:

1. Mỗi bài dạy có thể được thực hiện trong nhiều tiết học, bảo đảm đủ thời gian dành cho mỗi hoạt động để học sinh thực hiện hiệu quả. Hệ thống câu hỏi, bài tập luyện tập cần bảo đảm yêu cầu tối thiểu về số lượng và đủ về thể loại theo yêu cầu phát triển các kỹ năng. Hoạt động vận dụng được thực hiện đối với những bài học phù hợp và chủ yếu được giao cho học sinh thực hiện ở ngoài lớp học.

2. Hoạt động học của học sinh thông qua việc tổ chức thực hiện các nhiệm vụ học tập với yêu cầu như sau:

- *Chuyển giao nhiệm vụ* (giáo viên giao, học sinh nhận): Trình bày cụ thể giáo viên giao nhiệm vụ cho học sinh (đọc/nghe/nhìn/làm) với thiết bị dạy học/học liệu cụ thể để tất cả học sinh đều hiểu rõ nhiệm vụ phải thực hiện.

- *Thực hiện nhiệm vụ* (học sinh thực hiện, giáo viên theo dõi, hỗ trợ): Trình bày cụ thể học sinh thực hiện nhiệm vụ (đọc/nghe/nhìn/làm) gì theo yêu cầu của giáo viên; dự

kiến những khó khăn mà học sinh có thể gặp phải kèm theo biện pháp cần hỗ trợ; dự kiến các mức độ hoàn thành nhiệm vụ theo yêu cầu.

- *Báo cáo, thảo luận* (giáo viên tổ chức, điều hành; học sinh báo cáo, thảo luận): Trình bày cụ thể "ý đồ" lựa chọn các nhóm học sinh báo cáo và cách thức cho học sinh báo cáo (có thể chỉ 1-2 nhóm; viết lên bảng hay dùng giấy A0 hay máy chiếu, thuyết trình). Nêu rõ cần làm rõ những nội dung/yêu cầu nào để học sinh ghi nhận, thực hiện.

- *Kết luận, nhận định* (giáo viên "chốt"): Trình bày cụ thể sản phẩm học tập mà học sinh phải hoàn thành theo yêu cầu (làm căn cứ để nhận xét, đánh giá các mức độ hoàn thành của học sinh trên thực tế tổ chức dạy học): Làm rõ vấn đề cần giải quyết/giải thích; nhiệm vụ học tập phải thực hiện tiếp theo./.

Tăng cường giao cho học sinh tự nghiên cứu sách giáo khoa và tài liệu tham khảo để tiếp nhận và vận dụng kiến thức; dành nhiều thời gian trên lớp để tổ chức cho học sinh báo cáo, thuyết trình, thảo luận, luyện tập, thực hành, bảo vệ kết quả tự học của mình.

1.3. Các nhiệm vụ chuyên môn khác

- Tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 31/CT-TTg ngày 04/12/2019 của Thủ tướng Chính phủ về giáo dục đạo đức, lối sống cho học sinh; tăng cường công tác giáo dục kỹ năng sống, xây dựng văn hóa ứng xử trong trường học giai đoạn 2018-2025 theo Quyết định số 1299/QĐ-TTg ngày 03/10/2018 của Chính phủ;

- Thực hiện dạy học lồng ghép, tích hợp các nội dung vào giảng dạy GDCD theo hướng dẫn: Giáo dục đạo đức, lối sống; học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; Phổ biến, giáo dục pháp luật; Giáo dục phòng chống tệ nạn xã hội; Thực hiện việc dạy học tích hợp Phòng chống tham nhũng trong môn GDCD; Giáo dục an toàn giao thông và văn hóa giao thông; giáo dục quốc phòng an ninh; giáo dục chuyển đổi hành vi về xây dựng gia đình và phòng, chống bạo lực trong gia đình và nhà trường...

- Thực hiện việc dạy học tích hợp Phòng chống tham nhũng theo Chỉ thị số 10/CT-TTg, ngày 12/6/2013 của Thủ tướng Chính phủ về việc đưa nội dung phòng, chống tham nhũng vào giảng dạy tại các cơ sở giáo dục, đào tạo từ năm học 2013- 2014 (từ cấp THPT trở lên); Công văn 1710/TTCP-PC ngày 26/7/2013 của Thanh tra Chính phủ về việc thực hiện Chỉ thị số 10/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ; Công văn số 5571/BGD-TTr, ngày 13/8/2013 của Thanh tra Bộ GD và ĐT về việc hướng dẫn thực hiện Chỉ thị số 10/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ, Công văn 276/SGDDT-GDTrH ngày 20/01/2014 của Sở GDĐT Hà Nội về việc thực hiện Chỉ thị số 10/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ (đối với lớp 12 thực hiện theo chương trình GDPT 2006).

2. Thực hiện hiệu quả các phương pháp và hình thức dạy học

- Xây dựng kế hoạch bài dạy (giáo án) bảo đảm các yêu cầu về phương pháp dạy học, kỹ thuật dạy học, kiểm tra, đánh giá, thiết bị dạy học và học liệu, nhằm phát triển năng lực và phẩm chất của học sinh trong quá trình dạy học;

- Việc xây dựng kế hoạch bài dạy (giáo án) bảo đảm đủ thời gian để học sinh thực hiện nhiệm vụ học tập đã đặt ra, tránh việc áp dụng hình thức, khuôn mẫu trong việc xây dựng kế hoạch bài dạy.

- Tiến trình dạy học mỗi bài học được xây dựng thành các hoạt động học với mục tiêu, nội dung, sản phẩm học tập cụ thể mà học sinh phải hoàn thành, cách thức thực hiện linh hoạt để tổ chức dạy học phát huy tính tự học, chủ động, sáng tạo của học sinh.

- Tiếp tục đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát triển năng lực, phẩm chất của học sinh.

Đẩy mạnh việc vận dụng dạy học giải quyết vấn đề, các phương pháp thực hành trong bộ môn; bảo đảm cân đối giữa việc truyền thụ kiến thức, rèn luyện kỹ năng và định hướng thái độ, hành vi cho học sinh; tích cực tổ chức các hoạt động trải nghiệm sáng tạo phù hợp với nội dung bài học.

Tăng cường liên hệ thực tiễn để tăng tính hấp dẫn của bài giảng, giúp học sinh dễ dàng hiểu bài và thấy được kiến thức sách vở gắn gũi với cuộc sống.

Tăng cường sử dụng đồ dùng dạy học và ứng dụng công nghệ thông tin: Đảm bảo các tiết học sử dụng đồ dùng trực quan, ít nhất theo quy định của danh mục thiết bị tối thiểu; Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, sử dụng những phần mềm trong việc đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học, kiểm tra đánh giá.

3. Thực hiện hiệu quả các phương pháp và hình thức kiểm tra, đánh giá

*** *Đánh giá, xếp loại học sinh***

- Đối với lớp 12 thực hiện Chương trình GDPT 2006: Tiếp tục thực hiện theo Thông tư số 58/2011/TT-BGDĐT ngày 12/12/2011, **Thông tư số 26/2020/TT-BGDĐT** ngày 26/8/2020 của Bộ GDĐT.

Nhà trường, tổ/nhóm chuyên môn xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh phù hợp với kế hoạch giáo dục từng môn học, hoạt động giáo dục theo định hướng phát triển năng lực, phẩm chất của học sinh. *Không kiểm tra, đánh giá những nội dung, bài tập, câu hỏi vượt quá mức độ cần đạt về kiến thức, kỹ năng của Chương trình GDPT hiện hành* theo Công văn số 3280/BGDĐT-GDTrH ngày 27/8/2020 của Bộ; Công văn số 2786/SGDĐT-GDPT ngày 03/9/2020 của Sở GDĐT về việc hướng dẫn thực hiện điều chỉnh nội dung dạy học cấp trung học.

- Đối với lớp 10, 11 thực hiện Chương trình GDPT 2018: Thực hiện theo Thông tư số 22/2021/TT-BGDĐT, ngày 20/7/2021 của của Bộ GDĐT.

- Việc kiểm tra, đánh giá cụm chuyên đề học tập lựa chọn được thực hiện theo khoản 3, Điều 6 tại Thông tư 22/2021/TT-BGDĐT ngày 20/7/2021 của Bộ trưởng Bộ GDĐT; kết quả kiểm tra, đánh giá được ghi vào Sổ theo dõi và đánh giá học sinh thuộc học kì khi kết thúc dạy học cụm chuyên đề học tập.

*** *Các yêu cầu về Đổi mới kiểm tra và đánh giá***

- Nhà trường, tổ/nhóm chuyên môn xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh phù hợp với kế hoạch giáo dục từng môn học theo định hướng phát triển năng lực, phẩm chất của học sinh. xây dựng ma trận, đặc tả đề kiểm

tra, đánh giá định kì của môn học phù hợp với kế hoạch dạy học; không kiểm tra, đánh giá vượt quá yêu cầu cần đạt hoặc mức độ cần đạt của chương trình GDPT;

- Thực hiện có hiệu quả các hình thức, phương pháp kiểm tra, đánh giá, đánh giá thường xuyên và đánh giá định kì. Khuyến khích các nhà trường xây dựng ngân hàng câu hỏi, ngân hàng đề kiểm tra. Việc đổi mới phương pháp, hình thức kiểm tra, đánh giá phải bảo đảm yêu cầu về tính trung thực, khách quan, công bằng, đánh giá chính xác kết quả học tập và rèn luyện của học sinh.

- Đề kiểm tra phải được xây dựng theo ma trận, đặc tả câu hỏi tự luận, trắc nghiệm khách quan hoặc trắc nghiệm khách quan kết hợp với tự luận cần biên soạn theo mức độ cần đạt của chương trình môn học, hoạt động giáo dục theo Công văn số 8773/BGDĐT-GDTrH ngày 30/12/2010 của Bộ GDĐT về việc hướng dẫn biên soạn đề kiểm tra. Cụ thể Mức độ yêu cầu của các câu hỏi trong đề như sau: *Nhận biết, Thông hiểu, Vận dụng, Vận dụng cao.*

4. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học và quản lý

- Chú trọng ứng dụng công nghệ thông tin trong tổ chức dạy học; tăng cường sử dụng các mô hình học kết hợp giữa lớp học truyền thống với các lớp học, hướng dẫn việc ôn tập và tự kiểm tra trực tuyến online các môn nhằm tiết kiệm thời gian và chi phí cũng như tăng cường sự công bằng trong việc tiếp cận các dịch vụ giáo dục chất lượng cao...

- Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong việc đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học, kiểm tra đánh giá.

- Đẩy mạnh sử dụng công nghệ thông tin trong tổ chức và quản lí các hoạt động chuyên môn trong các nhà trường; tăng cường chuyển đổi số trong giáo dục, sử dụng hồ sơ điện tử, sổ điểm điện tử, học bạ điện tử để nâng cao hiệu quả công tác quản lí giáo dục.

5. Nâng cao chất lượng hoạt động chuyên môn, bồi dưỡng đội ngũ

- Các nhà trường tiếp tục tự chủ trong việc xây dựng và thực hiện kế hoạch giáo dục của nhà trường; trong đó các hoạt động giáo dục được tổ chức thực hiện linh hoạt trong và ngoài giờ lên lớp, trong và ngoài khuôn viên nhà trường.

- Tập trung đổi mới sinh hoạt chuyên môn của tổ/nhóm chuyên môn dựa trên nghiên cứu bài học theo Công văn 5555/BGDĐT-GDTrH. Tăng cường các hoạt động dự giờ, rút kinh nghiệm để hoàn thiện từng bước cấu trúc nội dung, kế hoạch dạy học các môn học, hoạt động giáo dục; phương pháp, hình thức tổ chức dạy học và kiểm tra, đánh giá kết quả học tập, rèn luyện của học sinh theo định hướng phát triển năng lực, phẩm chất học sinh.

- Tiếp tục phát triển kho video bài dạy minh họa, kho học liệu điện tử, thiết bị dạy học điện tử; xây dựng tài liệu dạy học điện tử để hỗ trợ giáo viên tổ chức dạy học bảo đảm chất lượng và hiệu quả.

- Đổi mới phương thức bồi dưỡng giáo viên, tổ chức chuyên đề chuyên sâu về xây dựng kế hoạch dạy học, dạy học theo chủ đề, đa dạng hóa cách thức kiểm tra đánh giá đảm bảo chủ động, bám sát và phù hợp với thực tế bộ môn, địa phương.

- Giáo viên, học sinh tích cực tham gia các hoạt động chuyên môn về đổi mới phương pháp, hình thức dạy học và kiểm tra đánh giá theo định hướng phát triển năng lực học sinh trên cổng thông tin của Bộ GDĐT và hình thức học tập trực tuyến các môn văn hóa trên hệ thống Hanoi Study.

- Trong các trường hợp cần thiết, việc đánh giá bài dạy được thực hiện theo các tiêu chí đánh giá Kế hoạch bài dạy và hoạt động dạy học đã được thực hiện (theo mẫu Phiếu đánh giá bài dạy tại Phụ lục V).

Trên đây là một số định hướng nhiệm vụ năm học 2023-2024 của bộ môn GDCD, GDKT và PL cấp THPT, các thầy cô căn cứ vào các văn bản quy định, hướng dẫn của Bộ GDĐT, Sở GDĐT và tình hình thực tế ở địa phương để xây dựng Kế hoạch của bộ môn.
